

רשומות

הצעות חוק

22 במרס 1978

1336

י"ג באדר ב' תשל"ח

עמוד

157

חוק לימוד חובה (תיקון מס' 13), תשל"ח-1978

מתפרסמת כזה הצעת חוק מטעם הממשלה :

חוק לימוד חובה (תיקון מס' 13), תשל"ח-1978

1. בסעיף 1 לחוק לימוד חובה, תש"ט-1949¹ (להלן — החוק העיקרי) —
- (1) בהגדרת "נער", במקום "14 או 15" יבוא "מ-14 עד 17";
- (2) הגדרת "מוסד הינוך לנערים עובדים" — תימחק.
2. בסעיף 2 לחוק העיקרי —
- (1) בסעיף קטן (א), במקום "נער" יבוא "נער בן 14 או 15";
- (2) סעיפים קטנים (ב) ו-(ג) בטלים.

דברי הסבר

ולזכות בחינוך חינם את כל בני 16 ו-17, החל בשנת הלימודים תשל"ט.

מוצעים תיקונים טכניים המתחייבים ממ־1 ו-2 טרת החוק.

החוק העיקרי מטיל חובה לימוד על בני 5 עד 14 ועל מקצתם של בני 15. מי שחלה עליו חובה לימוד זכאי לחינוך חינם במוסד חינוך רשמי, ואם הוא בן 14 ומעלה — גם שלא במוסד חינוך רשמי. תכליתו של החוק המוצע היא להחיל חובה לימוד על כל בני 15

1 סי"ח תש"ט, עמ' 287; תשל"ו, עמ' 99; הי"ח 1271, תשל"ז, עמ' 60, עמ' 61.

- (1) בסעיף קטן (אא), במקום "של נער" יבוא "של נער בגיל לימוד חובה";
- (2) בסעיף קטן (ב) —
- (א) ברישה, במקום "סעיף קטן (א)" יבוא "סעיפים קטנים (א) ו-(אא)";
- (ב) פסקה (1) — בטלה;
- (3) סעיפים קטנים (ג) עד (ה) — בטלים;
- (4) בסעיף קטן (ו) במקום "סעיף קטן (א)", (ב) או (ג) יבוא "סעיפים קטנים (א) עד (ב)";
- (5) סעיף קטן (ז) — בטל.

- (1) סעיף קטן (ד) — בטל;
- (2) בסעיף קטן (ו), פסקה (2) בטלה, ובפסקה (1), הסימון "(1)" והמלה "או" שבסופה — יימחקו.

- (1) בסעיף קטן (א), במקום פסקה (2) יבוא:
- "(2) נער שבאחד הגילים 16 או 17, זולת אם סיים את לימודיו לפי תכנית של לימודים בכיתה י"ב, ומי שבגיל 18 ולא סיים אלא לימודים לפי תכנית לימודים בכיתה י"א";
- (2) בסעיף קטן (א1), במקום "נער שחלה עליו חובת לימוד ומי שזכאי לחינוך חינם מכוח סעיף קטן (א)(2), ולא" יבוא "מי שלא";
- (3) במקום סעיפים קטנים (ג) ו-(ד) יבוא:
- "(ג) מי שאוצר המדינה נושא בשכר לימודיו לפי סעיף קטן (א1), לא ידרשו בעדו דמי הרשמה או כל תשלום אחר בעד לימודיו; ואולם רשות החינוך המקומית שבתחום שיפוטה נמצא מוסד החינוך שבו הוא לומד, או בעל המוסד, יהיו רשאים, באישור השר, לגבות תשלומים, בשיעור שהשר יקבע, בעד אספקה שהם נותנים לו, ובעד שירותים שהם נותנים לו נוסף על השירותים אשר השר הגדיר אותם בתקנות כשירותים מקובלים.

דברי הסבר

סעיף 5 לחינוך חינם יהיו זכאים גילאי 16 ו-17, למעט מי שסיים את החינוך העל-יסודי אך לרבות גילאי 18 שדרושה להם שנת לימודים אחת לצורך השלמת חינוך זה. הזכאים לחינוך חינם, ייאסר לדרוש תשלום בעד

סעיפים יבוטלו כל הוראות החוק שעמדו, לפי המצב 3 ו-4 המשפטי הקיים, להתבטל מאליהן ערב שנת הלימודים תשמ"ב, שהוא המועד שבו היה שר החינוך והתרבות חייב להשלים את החלת חובת הלימוד על בני 15.

(ד) הוראות סעיף קטן (ג) אינן גורעות מכוחה של התחייבות לשאת בהוצאותיה של תכנית לשעות נוספות על השעות שנקבעו בתכנית הלימודים.

- תיקון סעיף 7 6. בסעיף 7 לחוק העיקרי, בסעיף קטן (א) ובכותרת השוליים, במקום "הינוך חובה הינם" יבוא "הינוך הינם".
- החלפת שם פרק 7. במקום כותרת הפרק הרביעי לחוק העיקרי יבוא:

"פרק רביעי: חוב להקים מוסד חינוך רשמי".

- תיקון סעיף 10 8. בסעיף 10 לחוק העיקרי —
- (1) במקום כותרת השוליים יבוא "סמכות השר";
- (2) סעיף קטן (ג) — בטל.
- תיקון סעיף 11 9. בסעיף 11 לחוק העיקרי במקום "ילד או נער" יבוא "אדם".
- תיקון סעיף 12 10. האמור בסעיף 12 לחוק העיקרי יסומן (א), ובו במקום "וכל הנערים בגיל לימוד חובה" יבוא "וכל הנערים", ואחריו יבוא:

(1) (ב) נותן עבודה המקבל לעבודה נער בגיל 16 או 17, חייב להודיע על כך בכתב, תוך שבעה ימים מיום קבלת הנער לעבודה, לרשות החינוך המקומית שבתחום שיפוטה גר הנער.

(2) נער בגיל 16 או 17 שאינו לומד במוסד חינוך, חייבים הוא והוריו להודיע על כך בכתב, תוך שלושים יום מראשית שנת הלימודים, לרשות החינוך המקומית שבתחום שיפוטה הוא גר, ואם הפסיק את לימודיו — תוך שלושים יום מיום שהפסיק; הודיע אחד מהחייבים לפי זה — האחרים פטורים.

(ג) המפר הוראה מהוראות סעיף קטן (ב), דינו — קנס.

(ד) סעיף זה לא יחול על נער באחד הגילים 16 או 17 —

- (1) אם הוא סיים את לימודיו לפי תכנית של לימודים בכיתה י"ב;
- (2) אם הוא לומד בקורס להכשרה מקצועית שמקיים משרד העבודה והרווחה או ששר העבודה והרווחה אישר אותו לענין זה;
- (3) אם הוא חניך לפי חוק החניכות, תשי"ג—1953, 2.

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיפים מוצע תיקון בחוק שהיה צריך להיעשות 7 ו-8 בשנת תשי"ג, עם קבלת חוק חינוך ממלכתי, והמחוקק לא נתן דעתו לכך מאז.

סעיף 10 תוטל על הרשויות המקומיות חובת ניהול כרטסת גם על גילאי 16 ו-17 ולשם כך תוטל על נערים אלה, על הוריהם ועל מעבידיהם חובת דיווח לרשויות המקומיות.

לימודיהם, זולת התשלומים הקיימים במוסדות חינוך רשמיים לגילאי חובה, שהם ביסודם שניים: תשלומים בעד אספקה ושירותים נוספים ותשלומים בעד תכנית לימודים נוספת על תכנית הלימודים הרגילה.

סעיף 6 האחריות למתן חינוך הינם תוטל על המדינה.

2 סי' תשי"ג, עמ' 108.

11. בסעיף 14 לחוק העיקרי, בסיפה, במקום "סעיפים 4(ו), 5(ב), 8 ו-13" יבוא "סעיפים 4(ו), 5(ב), 6(א), 8 ו-13, וחוק מן הסמכויות ליתן אישור ולקבוע שיעור תשלומים לפי סעיף 6(ג)".

12. (א) כל מבוטח לפי פרק ב' לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], תשכ"ח-1968* (להלן – חוק הביטוח), ישתלם בעדו היטל חינוך על-יסודי (להלן – ההיטל).

(ב) המוסד לביטוח לאומי (להלן – המוסד) יגבה את ההיטל בדרך שבה הוא גובה דמי ביטוח לאומי ויעבירו לאוצר המדינה בניכוי ההוצאות המינהליות שהוציא לגבייתו.

(ג) לענין הישוב ההכנסה שממנה משתלמים דמי ביטוח או מקדמות על חשבונם, וכן לענין חובת התשלום ולענין הגבייה של ההיטל, יחולו הוראות חוק הביטוח ותקנותיו בשינויים המחויבים לפי הענין כאילו היה ההיטל דמי ביטוח.

(ד) שיעור ההיטל הוא 0.4% מההכנסה כאמור בסעיף קטן (ג), ובלבד שלא יובא בחשבון סכום הכנסה העולה על המקסימום הקבוע לתשלום דמי ביטוח.

(ה) מעביד ינכה משכרו של עובד 0.3% מההכנסה שלפיה משתלם ההיטל.

(ו) תחילתו של סעיף זה ביום כ"ט באלול תשל"ח (1 באוקטובר 1978) ותחולתו

עד כ' בחשרי תשמ"א (30 בספטמבר 1980).

(ז) שר העבודה והרווחה רשאי לקבוע בתקנות –

(1) הוראות בדבר היטל כדרך שהוא רשאי לקבוע הוראות בדבר דמי ביטוח לפי פרק ח' לחוק הביטוח;

(2) חובת תשלום היטל לגבי מי שאיננו עובד בשיעור שונה מהאמור בסעיף קטן (ד) לגבי התקופה החל ביום כ"ג באדר ב' תשל"ח (1 באפריל 1978) ועד כ"ה באדר ב' תשמ"א (31 במארס 1981), וזאת על אף האמור בסעיף קטן (ו), ובלבד שסך כל ההיטל לתקופה האמורה לא יעלה על ההיטל שהיה משתלם כאמור אילולא הוראות סעיף קטן זה.

13. (א) חוק זה תחולתו לגבי שנת הלימודים תשל"ט ואילך.

(ב) שילם אדם, לפני פרסומו של חוק זה, דמי הרשמה או כל תשלום אחר בעד לימודים בשנת הלימודים תשל"ט, והלימודים הם חינוך היגם לפי החוק העיקרי כמתוקן בחוק זה – יחזיר מקבל התשלום את התשלום למי ששילמו; התחייב אדם לשלם כאמור – יפקע החיוב; אך תשלום כאמור ותשלום חובה שהמשלם חייב לרשות מקומית ניתנים לקיוון.

דברי הסבר

סעיף 13 בהוראת מעבר מוצע כי תשלומים שנעשו כבר על חשבון שכר לימוד לשנת הלימודים תשל"ט יוחזרו, וההתחייבויות שניתנו לכך יפקעו.

סעיף 12 הרחבת חינוך על-יסודי חינם על נערים בני 16 ו-17 מחייבת מציאת מקורות מימון. מוצע איפוא להטיל על כלל האוכלוסייה המבוטחת לפי פרק ב' לחוק הביטוח הלאומי היטל בשיעור של 0.4% מההכנסה החייבת בתשלום דמי ביטוח לאומי לפי החוק האמור, וזאת כהוראת שעה לתקופת של שנתיים החל ביום 1 באוקטובר 1978.